

Posudek na diplomovou práci Tomáše Jirutky: Případová studie: Kauza protipovodňových opatření. Univerzita Pardubice 2020.

Autor si v této práci klade za cíl zdokumentovat kauzu kácení lip v důsledku výstavby protipovodňových opatření na menším městě a zachycuje diskurs různých aktérů kauzy, zejména spolku na obranu lip, zástupců města či státních institucí. Ptá se, jak a proč jednotlivé diskursy získávají legitimitu a převahu nad ostatními. Diskursivní analýzu volí vhodně jako jeden z hlavních teoreticko-metodologických přístupů. Detailně je popsán diskurs environmentální zastávaný spolkem, ekonomický diskurs zastávaný zástupci města a také diskurs důležitosti stability města, jenž produkovali rovněž zástupci města a který výrazně ovlivnil i rozhodování spolku. Z teoretických přístupů autor zmiňuje ještě Geertzův zhuštěný popis, koncept aktérství a environmentální antropologie, zejména transenvironmentalismu, který poukazuje na sociokulturní rozměry environmentálních protestů.

Kauzu autor dokumentuje různými metodami – zúčastněným pozorováním, rozhovory, etnografickým filmem a studiem médií a dokumentů jednotlivých aktérů. Autorovi se podařilo navázat důvěru členů spolku i písemně a vizuálně zachytit klíčové momenty kauzy. Práce šířeji uvažuje o funkci filmu v antropologii, podrobně popisuje pozici výzkumníka v terénu a dilemata ohledně angažovanosti v kauze. Tuto reflexivní pozici oceňuji.

Film mě jako diváka dokázal vtáhnout do děje a dokázal představit názory a dilemata členů spolku. Zachycuje v pomalém tempu (byl to záměr?) průběh dění „kolem řeky“ včetně působivého kácení lip - v náročnějších zimních světelných podmínkách. Film může sloužit jako určité memento pro občany města či východisko dalších diskusí. Zaznamenala jsem, že ve filmu zazněla myslím nevysvětlená zkratka PPO – ovšem divák by mohl její význam odhadnout z kontextu. Na konci promluvy staršího vousatého pána slova zanikala.

Jazyková stránka textu není příliš dobrá, běžné jsou překlepy či chyby ve skloňování, některé věty nejsou zcela srozumitelné. To pak zhoršuje celkový dojem z práce a působí nedotaženě. Autor si byl tohoto nedostatku vědom i vzhledem k naší předchozí spolupráci na bakalářské práci a sliboval provedení korektur. Někdy je nekvalitní jazyková stránka dána zřejmě i obtížemi v překladu z anglicky psané literatury: „*Někteří vědci také vyzívají pro větší interdisciplinaritě v sociokulturní antropologii, která by nám umožnila pokračovat v přispívání k unikátním poznatkům a metodologiím pro sociální vědy, a také toho, co by mohlo umožňovat vysvětlení lidského jednání (aktérství) a navíc poskytna důslednost k specializaci popisů a analýz...*“ (s. 18, důraz H. S.). Graficky není jednotný font obsahu, font poznámek pod čarou je jiný, než font hlavního textu, mezery v odkazech na literaturu v textu rovněž nejsou jednotné a závěrečný seznam literatury též vykazuje grafické a interpunkční nedostatky. Literatura je jinak citována poctivě.

Autor provedl zdařilý výzkum, v němž se mu podařilo odpovědět na výzkumnou otázku ohledně legitimacy diskursů, vytvořil text, kterému se mohlo věnovat více péče, a film, který může sloužit i veřejnosti. Pro případné další aplikované užití výsledků diplomové práce doporučuji věnovat pozornost srozumitelnosti textu či případnému poopravení některých detailů filmu.

Práci navrhuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře,

v Praze, dne 17. 1. 2020,

Hana Synková